

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มและศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมทอมือ ผ้าฝ้ายทอมือ และผ้าทอกระเหรี่ยง โดยจะวิเคราะห์ปัจจัยทั้ง 4 ด้าน คือ 1. ปัจจัยด้านองค์กร 2. ปัจจัยด้านการผลิต 3. ปัจจัยด้านการตลาด 4. ปัจจัยด้านผลประโยชน์ จำนวน 3 กลุ่ม เพื่อนำมาวิเคราะห์ศักยภาพ จากเกณฑ์ชีวิตต่างๆ และเกณฑ์การให้คะแนนสามารถสรุปผลการศึกษาและมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาศักยภาพการดำเนินงานและศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน ซึ่งการดำเนินงานของแต่ละกลุ่มตัวอย่าง มีความเหมือนและแตกต่างกันออกไปในหลายๆรูปแบบ ซึ่งได้ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน

การวิเคราะห์ศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของกลุ่มผู้ผลิตผ้าไหมทอมือ ผ้าฝ้ายทอมือ และผ้าทอกระเหรี่ยงในจังหวัดลำพูน โดยทำการศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพด้านการจัดการองค์กร ด้านการผลิต ด้านการตลาด และผลประโยชน์ ของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือจำนวน 3 กลุ่ม เพื่อนำมาวิเคราะห์ศักยภาพ จากเกณฑ์ชีวิตต่างๆ พบว่า

ผลศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือในจังหวัดลำพูน พบว่ากลุ่มผ้าไหมมีการดำเนินงานแบบธุรกิจส่วนตัว มีผู้นำกลุ่มเป็นเจ้าของกิจการ บริหารงานและวางแผนการผลิตแต่เพียงผู้เดียว ในด้านของแรงงานได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบการจ้างงานตามจำนวนที่ผลิตได้ ซึ่งแรงงานบางส่วนมาทอผ้าที่สถาบันหรือชุมชนและบางส่วนนำกลับไปทอที่บ้านของตนเอง วัตถุประสงค์ที่ใช้คือเส้นไหม ซึ่งซื้อมาจากร้านจูลไหมไทย จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นร้านผลิตเส้นไหมที่ได้รับการรับรองคุณภาพ ผ้าไหมที่ทางกลุ่มทำการทอนั้นมีลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ มีความโดดเด่น ประณีต สวยงาม

เนื่องจากประธานกลุ่มสามารถออกแบบตลาดขายการตนเองได้ ประกอบกับความชำนาญของผู้ทอผ้า อีกทั้งยังคงการทอตลาดดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษด้วย ทางกลุ่มผลิตผ้าทอเป็นผืนหลากหลายขนาด ผ้าไหมทอมือเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง และมีราคาที่สูง โดยมียาตั้งแต่ 1,500 บาท จนถึงราคาหลายหมื่นบาท ขึ้นอยู่ที่ความยากง่ายของตลาด ทำให้มีกลุ่มลูกค้าที่เฉพาะกลุ่ม ทางกลุ่มมีการจัดจำหน่ายหลากหลายช่องทาง ทั้งหน้าร้านและสื่อออนไลน์ รวมไปถึงการจำหน่ายไปยังต่างประเทศอีกด้วย โดยส่วนมากจะจำหน่ายให้แก่ลูกค้าโดยตรงมากกว่าส่งให้แก่พ่อค้าคนกลาง ด้านผลประกอบการของกลุ่ม กลุ่มมีต้นทุนประมาณ 454,266 บาทต่อปี มีรายได้อยู่ที่ประมาณ 1,170,475 บาทต่อปี มีผลกำไรประมาณ 726,209 บาทต่อปี ซึ่งถือว่าการดำเนินงานเกิดผลกำไร และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

ผลการดำเนินงานของกลุ่มผ้าฝ้ายเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชน มีผู้นำกลุ่มที่มาจากการคัดเลือกของสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกเป็นการรวมตัวของคนในชุมชน สมาชิกในกลุ่มจะผลิตผ้าฝ้ายที่บ้านของตนเองและนำส่งกลุ่มฯ เพื่อจำหน่ายต่อไป วัตถุดิบที่ใช้คือ เส้นฝ้าย ซึ่งซื้อจากร้าน จินเฮงฮวด จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสีฝ้ายธรรมชาติแล้วนำมาย้อมสีเองและผ้าฝ้ายที่ย้อมสีสังเคราะห์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามจริงที่ผลิตและเมื่อจำหน่ายได้ ผ้าฝ้ายที่ทางกลุ่มทำการทอนั้นมีตลาดดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ที่ได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น การทอผ้าฝ้ายของกลุ่มฯ มีข้อเสีย นั่นคือ ผ้าทอที่ได้จะมีสีที่ซีด ไม่สดเท่าที่ควร เนื่องจากการย้อมสีฝ้ายจากวัตถุดิบธรรมชาติ อีกทั้งยังติดเมื่อทำการซักนั่นเอง จึงทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีทั้งผ้าฝ้ายทอผืนหลากหลายขนาด และผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ผ้าผืน ผ้าคลุมไหล่ ปลอกหมอน กระเป๋า ฯลฯ ราคาผลิตภัณฑ์ไม่สูงมากนัก จึงสามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าได้อย่างหลากหลาย ทางกลุ่มมีการจัดจำหน่ายหลากหลายช่องทาง ทั้งทางหน้าร้านและสื่อออนไลน์ แต่ยังไม่สามารถนำส่งไปยังต่างประเทศได้ ด้านผลประกอบการของกลุ่ม กลุ่มมีต้นทุนประมาณ 44,000 บาทต่อปี มีรายได้อยู่ที่ประมาณ 97,500 บาทต่อปี มีผลกำไรประมาณ 50,500 บาทต่อปี ซึ่งถือว่าการดำเนินงานเกิดผลกำไร และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก

ผลการดำเนินงานของกลุ่มผ้าทอกระเหรี่ยงเป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชน มีผู้นำกลุ่มที่มาจากการคัดเลือกของสมาชิกกลุ่ม การเข้าร่วมกลุ่มของสมาชิกเป็นการรวมตัวของคนในชุมชน สมาชิกในกลุ่มจะผลิตผ้าทอกระเหรี่ยงที่กลุ่มฯ และรับไปทำที่บ้านของตนเอง แล้วนำส่งกลุ่มฯ เมื่อถึงกำหนด เพื่อให้ทางกลุ่มทำการจำหน่ายต่อไป วัตถุดิบที่ใช้คือ เส้นฝ้าย ซึ่งซื้อจากร้านดอกเห็ดไฉ่ว จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสีฝ้ายแท้และผ้าฝ้ายย้อมสีสังเคราะห์ สมาชิกจะได้รับผลตอบแทนตามจริงที่ผลิตได้ ผ้าทอกระเหรี่ยงที่ทางกลุ่มทำการทอนั้นมีตลาดดั้งเดิมที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ ที่ได้รับการ

สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่นและลวดลายใหม่ๆตามคำสั่งของลูกค้า การทอผ้าทอกะเหรี่ยงของกลุ่มฯมีข้อจำกัดอยู่บ้าง นั่นคือ ขนาดของผ้าทอที่ได้มีขนาดเล็ก ทำให้เกิดรอยต่อไม่สวยงาม อีกทั้งผิวสัมผัสของผ้าทอนั้นค่อนข้างแข็ง จึงทำการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อลดข้อจำกัดดังกล่าว ทางกลุ่มผลิตผ้าทอเป็นผืนหลายขนาด ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีทั้งผ้าทอเป็นผืนหลากหลายขนาด และผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น เสื้อผ้า ผ้าคลุมไหล่ ปอดกหมอน กระเป๋า จานรองแก้ว ฯลฯ ซึ่งทางกลุ่มสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์จนได้รับรางวัลมากมายจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น สินค้า OTOP เป็นต้น ทำให้ผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับและเป็นที่รู้จักมากขึ้น อีกทั้งราคาผลิตภัณฑ์ไม่ได้สูงมากนัก ทางกลุ่มมีการจัดจำหน่ายหลากหลายช่องทาง ทั้งหน้าร้านและสื่อออนไลน์ ส่วนมากจะทำการจำหน่ายให้ลูกค้าโดยตรงมากกว่าส่งจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง กลุ่มมีต้นทุนประมาณ 171,950 บาทต่อปี มีรายได้อยู่ที่ประมาณ 236,500 บาทต่อปี มีผลกำไรประมาณ 64,500 บาทต่อปี ซึ่งถือว่าการดำเนินงานเกิดผลกำไร และประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นอย่างมาก กลุ่ม ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในระดับหนึ่ง

ผลการศึกษาศักยภาพการผลิตผ้าทอมือในจังหวัดในจังหวัดลำพูน พบว่า ทุกกลุ่มมีศักยภาพที่ดินนั้นขึ้นอยู่กับการจัดการองค์กร ซึ่งผู้นำกลุ่มที่ดีต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์และมีความสามารถสูงในด้านการบริหารจัดการกลุ่ม มีความกระตือรือร้นในการบริหารจัดการกลุ่ม มีการจัดองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สมาชิกภายในกลุ่มสามารถทำงานร่วมกันได้เป็นอย่างดี เมื่อมีงานที่กลุ่มจะต้องเข้าไปมีส่วนร่วมสมาชิกในกลุ่มต่างก็ให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน สมาชิกกลุ่มมีความชำนาญในการผลิตสามารถผลิตผ้าทอได้หลากหลายลาย สำหรับกลุ่มผ้าไหมและกลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยงมีศักยภาพด้านการจัดการองค์กรในระดับดี เนื่องจากผู้นำมีคุณสมบัติตามที่กล่าวมาข้างต้น ยกเว้นกลุ่มผ้าฝ้ายที่มีศักยภาพด้านการจัดการองค์กรในระดับปานกลาง เนื่องจากสมาชิกเน้นการผลิตส่งผู้ประกอบการโดยตรง สมาชิกไม่เห็นความสำคัญในการส่งให้ทางกลุ่มจัดจำหน่ายให้ตนเอง ส่งผลให้ผู้นำมีบทบาทในการดำเนินงานวางแผนการผลิตไม่มากนัก ผลิตภัณฑ์ของแต่ละกลุ่มฯล้วนมีเอกลักษณ์และจุดเด่นเป็นของตนเอง ด้านการตลาด กลุ่มผ้าไหมและกลุ่มผ้าทอกะเหรี่ยงมีศักยภาพในระดับดี เนื่องจากมีการจัดจำหน่ายหลากหลายช่องทาง อีกทั้งยังมีการส่งไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ยกเว้นกลุ่มผ้าฝ้ายที่มีศักยภาพด้านการตลาดในระดับปานกลาง เนื่องจากยังสามารถจำหน่ายได้ในชุมชนหรือจำหน่ายได้เพียงภายในประเทศนั่นเอง สำหรับด้านผลประกอบการทุกกลุ่มมีศักยภาพอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีผลกำไรมากกว่า 20,000 บาทต่อปี ทุกกลุ่มฯยังได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านต่าง ๆ เช่น การออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ร่วมกับทางราชการ ซึ่งมีการนำสินค้าออกจำหน่ายทั้งในและต่างจังหวัดซึ่งเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้แต่ละกลุ่มเพิ่มมากขึ้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการดำเนินงานของกลุ่มผู้ผลิตผ้าทอมือ ในจังหวัดลำพูนนั้น พบว่า

1. ด้านการจัดการองค์กร กลุ่มจะมีศักยภาพที่ดีขึ้นขึ้นอยู่กับการมีผู้นำที่ดี มีความรู้ความสามารถ ภาครัฐฯจึงควรสนับสนุนในการให้ความรู้แก่ผู้นำกลุ่ม ในเรื่องการค้าขายในทุกด้านๆ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้นำกลุ่มสามารถบริหารการดำเนินงานของกลุ่มให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการผลิต ผลิตภัณฑ์ต้องมีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น มีความประณีตสวยงาม และมีการพัฒนาตลาดใหม่ ๆ อยู่เสมอ กลุ่มจึงควรมีการสร้างสรรค์ตลาดใหม่ ๆ ออกแบบประยุกต์ลายผลิตภัณฑ์ใหม่สู่ท้องตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้า โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างที่ทางภาครัฐฯจัดขึ้นในการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานในเรื่องที่เกี่ยวข้อง แสวงหาความรู้และปรึกษากับหน่วยงานหรือสถาบันที่ศึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ทำการผลิต เช่นการออกแบบบรรจุภัณฑ์ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายจากที่เคยผลิต และทำการแก้ไขปัญหาและข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์ของกลุ่มฯ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาของราคาผลิตภัณฑ์ หรือปัญหาของตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อลดข้อจำกัดของผลิตภัณฑ์ให้ลดน้อยลง

3. ด้านการตลาด การที่กลุ่มจะประสบความสำเร็จในการดำเนินกิจการนั้น ต้องมีตลาดที่กว้าง และมีกลุ่มลูกค้าที่หลากหลาย จะส่งผลให้การดำเนินกิจการเกิดผลกำไร กลุ่มจึงควรขยายช่องทางการตลาดและสื่อออนไลน์ ภาครัฐฯสนับสนุนการให้ความรู้แก่เยาวชน เพื่อเข้ามาช่วยในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ หรือสื่อในรูปแบบใหม่ๆที่ทันต่อการตลาดในปัจจุบัน จนสามารถส่งออกจำหน่ายไปยังต่างประเทศได้

4. ด้านผลประโยชน์ กลุ่มจะประสบความสำเร็จเนื่องจากการดำเนินงานแล้วเกิดผลกำไร หน่วยงานภาครัฐ เช่นกรมพัฒนาอุตสาหกรรม เข้าช่วยในการให้ความรู้เกี่ยวกับด้านการทำบัญชีให้แก่กลุ่ม เพื่อให้กลุ่มมีการจัดทำบัญชีกลุ่มอย่างเป็นและมีระบบ และสามารถนำข้อมูลทางการเงินที่ได้มา กำหนดราคาผลิตภัณฑ์ได้อย่างแท้จริง เพื่อส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด